

بسمه تعالی

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی - درمانی تبریز
دانشکده پرستاری و مامائی تبریز

مدیریت خدمات پرستاری

نام درس: مدیریت خدمات پرستاری

تعداد واحد: دو واحد

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: -

مقطع: کارشناسی پرستاری

گروه آموزشی: گروه داخلی - جراحی

مدرس: فرحناز عبداللهزاده

نیمسال اول ۹۴-۱۳۹۳

مقدمه: در زمانی که تغییرات با حجم وسیع و سرعت بسیار زیاد در مراقبت‌های سلامتی و چالش‌های روبروی صاحبان حرف پزشکی و پیراپزشکی بیش از هر زمان دیگر رخ می‌دهد، مدیریت موثر ضرورت می‌یابد. با گذراندن این دوره سعی می‌شود دانشجویان آشنایی کاملی با اصول مدیریت که لازمه فعالیت آنها در محیط‌های بهداشتی و درمانی می‌باشد، کسب نمایند و در مواجهه با موقعیت‌های واقعی با بکارگیری آن اصول بتوانند در اداره سازمان‌ها موثرتر واقع شوند. همچنین در این درس دانشجو با شیوه‌های علوم رفتاری در مدیریت و وظایف مدیریتی در نظام ارائه خدمات بهداشتی درمانی آشنا شده، نحوه اداره کردن و اداره بخش، برنامه‌ریزی جهت بیماران و کارکنان و ارتباط با سایر تیم‌های درمانی و اداری را فرامی‌گیرد.

اهداف کلی:

آشنا نمودن دانشجو با دانش، اصول و فرآیند مدیریت بخش و کاربرد آن در عرصه‌های مختلف ارائه مراقبت‌های پرستاری به فرد، خانواده و جامعه با تاکید بر اصول مبانی مدیریت اسلامی.

اهداف رفتاری:

۱. تاریخچه مدیریت را بیان نموده و با تعاریف مختلف مدیریت از دیدگاه صاحب‌نظران آشنا باشد.
۲. مکاتب اصلی مدیریت (کلاسیک - نئوکلاسیک - و نظریه نوین) را نام برده و دیدگاه آن مکاتب را توضیح دهد.
۳. فرآیند مدیریت و ارکان آن را با استفاده از نگرش سیستمیک توضیح دهد.
۴. مدیریت را از دیدگاه جهان بینی توحیدی توضیح دهد و اصول و مبانی مدیریت اسلامی را توضیح داده و لزوم آن را در پرستاری بیان کند.

۵. اصول و وظایف مدیریت را توضیح دهد.
۶. فرآیند برنامه‌ریزی را تعریف کرده و اصول و مراحل آن را نام ببرد.
۷. سازماندهی و فرآیند آن را تعریف کند. و قدمهای ضروری برای سازماندهی را توصیف نماید.
۸. نمودار تشکیلاتی سازمان‌های درمانی و سطوح مدیریتی پرستاری را نمایش دهد.
۹. چگونگی تامین نیروی انسانی مورد نیاز بخش را توضیح دهد.
۱۰. روشهای بهسازی نیروی انسانی و آموزش‌های ضمن خدمت را توضیح دهد.
۱۱. هماهنگی را تعریف نموده و اصول و استراتژیهای هماهنگی را توضیح دهد.
۱۲. ارتباطات در مدیریت را تعریف نموده و انواع و اصول آنرا توضیح دهد.
۱۳. فرآیند هدایت و رهبری را تعریف کرده شیوه‌های متفاوت آن را توضیح دهد.
۱۴. عوامل موثر در هدایت و رهبری را نام برده و شیوه‌های متفاوت آن را توضیح دهد.
۱۵. کنترل و نظارت و ارزشیابی را تعریف کند و انواع آن را توضیح دهد.
۱۶. مفهوم مدیریت زمان را توضیح دهد.
۱۷. انواع بودجه پرستاری را تشریح نماید
۱۸. مدیریت خطر را تعریف نموده و اصول آنرا با ذکر مثال در بخش توضیح دهد.
۱۹. اصول مدیریت تغییر را تشریح نماید.

روش تدریس:

تدریس بصورت سخنرانی، پرسش و پاسخ ، کارگروهی تفکر انتقادی در باره مطالب درسی که توسط مدرس و به همراه دانشجویان با استفاده از وسایل کمک آموزشی وایت بورد، اورهد، اسلاید ویدئو پروژکتور انجام می گیرد، می باشد.

مسئولیتها و فعالیت های فراگیران:

- ۱- حضور به موقع در کلاس.
- ۲- شرکت فعال در بحث های کلاسی.
- ۳- ارائه تکالیف محوله به صورت سخنرانی، ترجمه و

سیاستها:

- ۱- حضور به موقع در کلاس درس الزامی می باشد ورود دانشجو پس از استاد مجاز نمی باشد و تاخیر می تواند منجر به عدم مجوز ورود به کلاس و در نظر گرفتن به عنوان غیبت باشد.
- ۲- در صورت غیبت با دانشجو مطابق با آئین نامه آموزشی رفتار خواهد شد.

۳- خاموش کردن تلفن همراه در طول کلاس الزامی می‌باشد.

۴- رعایت شئونات اسلامی الزامی می‌باشد.

۵- از پیشنهادات دانشجویان جهت اداره بهتر کلاس استقبال خواهد شد.

روش ارزشیابی:

حضور به موقع و شرکت فعال در بحث‌های کلاسی ۱۰٪

انجام و ارائه تکالیف (مقاله، کنفرانس و ...) ۱۵٪

امتحان پایان ترم ۷۵٪

منابع مأخذ:

۱. حسینی میرمحمد، اصول مدیریت و خدمات پرستاری، انتشارات بشری، تهران ۱۳۸۶ (منبع اصلی)

۲. هروآبادی شفیقه، مدیریت پرستاری و مامایی، تهران، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات درمانی ایران، تهران ۱۳۸۷

۳. موسوی سیداحمد و همکاران، اصول و مبانی مدیریت در پرستاری، انتشارات خسروی، تهران ۱۳۸۴

۴. رضائیان علی، مبانی سازمان و مدیریت، انتشارات سمت، تهران ۱۳۸۴

۵. صفرزاده حسین، تئوری‌های مدیریت، انتشارات پوران پژوهش، تهران ۱۳۸۶

منابع جهت مطالعه بیشتر:

1. Marquis L, Huston CJ. Leadership Roles Management Functions in Nursing, 6th Edition, LWW.2009
2. Ellis .J,R. Hattley. C.L. Managing and coordinating nursing care. Forth edition. Lippincott.2005.
3. Swansberg RC. Swansberg R.J. “Management and leadership for Nurse Administrator forth Edition. Jones and Bartlett.2005.
4. Yoder wise p” leading and managing in nursing”. Forth Edition 2007 mosby.
5. Huber D Leadership & Nursing care management third edition 2006 Elsevier.

جدول زمان بندی ارائه برنامه درس مدیریت پرستاری

عنوان درس: مدیریت در پرستاری پیش نیازها: - گروه آموزش گیرنده (هدف): ترم ششم پرستاری رشته مقطع تحصیلی: کارشناسی پرستاری

مراجع: - مدت زمان لازم: - تعداد فراگیران: ۳۴ نفر استراتژی آموزشی: -

ردیف	هدف کلی	رفتارهای ویژه عینی	حیطه هدف	عرصه آموزش	محتوای آموزشی		روش یاددهی/ یادگیری	رسانه های آموزشی	شیوه های ارزیابی	زمان (دقیقه)
					فعالیتها	فعالیت های دانشجو				
۱.	جلسه اول: ۱- آشنایی با تاریخچه علم مدیریت ۲- آشنایی با تعاریف مختلف مدیریت از دیدگاه صاحب نظران	۱. با تاریخچه علم مدیریت بعنوان علم جدید حدود ۳۰٪ آشنا باشد. ۲. با تعاریف مختلف در مورد مدیریت حدود ۳۰٪ آشنا باشد ۳. خردگرایی، کارائی - اثربخشی - سودمندی - بهره‌وری را بطور کامل با	شناختی	کلاس درس	- تاریخچه علم مدیریت - مدیریت علم جدیدی است - تاثیر انقلاب صنعتی در پیدایش مدیریت - علل بوجود آمدن مکاتب مختلف در مدیریت - تفاوتها و تشابهات در مکاتب مختلف - خردگرایی از دیدگاه وبر	سخنرانی + پرسش و پاسخ	شرکت فعال در کلاس درس	کامپیوتر + power point	طراحی سؤال در حیطه شناختی (۱-۲ سؤال)	

ردیف	هدف کلی	رفتارهای ویژه عینی	حیطه هدف	عرصه آموزش	محتوای آموزشی	روش یاددهی/ یادگیری		رسانه- های کمک آموزشی	شیوه‌های ارزیابی	زمان (دقیقه)
						فعالیت‌های دانشجو	فعالیت‌های معلم			
	۳- آشنایی با اصطلاحات مرتبط	ذکر یک مثال تعریف نماید.			<ul style="list-style-type: none"> - تعاریف در رابطه با کارآئی - اثربخشی - سودمندی - بهره‌وری با ذکر مثال - تعاریف مختلف در رابطه با مدیریت 					
	جلسه دوم و سوم: ۱- آشنایی با مکتب کلاسیک	<ul style="list-style-type: none"> ۱. اصول بوروکراسی وبر را نام برده و توضیح دهد ۲. توانائی‌های لازم برای مدیریت را نام برده و توضیح دهد (از دیدگاه فایول) ۳. اصول مدیریت علمی تیلور را نام ببرد ۴. دیدگاه تیلور را مورد بحث قرار دهد ۵. معایب مکتب کلاسیک را نام ببرد (۷۰٪) 	شناختی +	کلاس درس	<ul style="list-style-type: none"> - تاریخچه و بررسی نظرات پیروان این مکتب - نظرات ماکس وبر (بوروکراسی) - تخصص‌گرائی فایول (توانائی‌های لازم برای مدیریت) - وظایف مدیر از دیدگاه Luther Gulick - مدیریت علمی تیلور (تاریخچه- اصول) - نقد و بررسی مکتب کلاسیک (معایب) 	سخنرانی + پرسش و پاسخ	شرکت فعال در کلاس درس	کامپیوتر + power point	طراحی سؤال در حیطه شناختی (۴-۵ سؤال)	
۳.	جلسه چهارم و پنجم: ۱- آشنایی با مکتب نئوکلاسیک یا (نظریه‌های رفتاری - روابط انسانی - نئودوستی صنعتی)	<ul style="list-style-type: none"> ۱. سازمان رسمی و غیررسمی را بطور کامل تعریف نماید. ۲. انواع سازمان غیر رسمی را نام ببرد. ۳. عوامل موثر در رفتار گروهی را نام ببرد. ۴. نظرات مازلو، کریس آرگریس، مک - گریکور، را حدود ۴۰٪ مورد بحث و بررسی قرار دهد ۵. با نظریه Z به طور ۳۰٪ آشنا شود. ۶. شبکه مدیریت را توضیح دهد 	شناختی	کلاس درس	<ul style="list-style-type: none"> - تاریخچه مکتب نئوکلاسیک و چگونگی پیدایش آن - تعریف سازمان رسمی و غیر رسمی - انواع سازمان غیر رسمی - ترکیب سازمان - عوامل موثر در رفتار گروهی - بررسی نظرات مختلف در این خصوص * مازلو * کریس آرگریس * مک گریکور (X, Y) 	سخنرانی + پرسش و پاسخ	شرکت فعال در کلاس درس	کامپیوتر + power point	طراحی سؤال در حیطه شناختی (۴-۵ سؤال)	

ردیف	هدف کلی	رفتارهای ویژه عینی	حیطه هدف	عرصه آموزش	محتوای آموزشی	روش یاددهی/ یادگیری		رسانه- های کمک آموزشی	شیوه‌های ارزیابی	زمان (دقیقه)
						فعالیت‌های دانشجو	فعالیت‌های معلم			
					Z* *شبکه مدیریت					
۴.	جلسه ششم: ۱- آشنائی با نظریه سیستماتیک و یا نگرش نظام‌گرا (نظریه نوین مدیریت)	۱. دو یا سه مورد تعریف در رابطه با سیستم بدا ند. ۲. با مشخصات کلی سیستم به میزان ۵۰٪ آشنا باشد.	شناختی	کلاس درس	- تاریخچه - تعاریف در رابطه با سیستم - ویژگی‌های ظاهری سیستم - انواع سیستم - سازمان در قالب سیستم - اصول نظریه سیستم - مشخصات کلی سیستم	سخنرانی + پرسش و پاسخ	شرکت فعال در کلاس	کامپیوتر + power point	طراحی سؤال در حیطه شناختی- ۳-سؤال	
۵.	جلسه هفتم: ۱- آشنائی با مدیریت از دیدگاه جهان بینی توحیدی ۲- بحث در خصوص اهمیت مدیریت	۱. از دیدگاه جهان بینی توحیدی مدیریت را بشناسد . ۲. چهار ویژگی مدیریت اسلامی را نام ببرد . ۳. دو تعریف از اندیشمندان اسلامی در مورد مدیریت را بداند . ۴. اهمیت مدیریت در سازمان‌های امروزی را بطور مختصر بیان نماید . ۵. مهارت‌های لازم برای مدیریت را با ذکر مثال نام ببرد .	شناختی	کلاس درس	- مدیریت اسلامی و نظریه سیستمی - ویژگی مدیریت اسلامی - تعاریف اندیشمندان اسلامی در مورد مدیریت - اهمیت مدیریت در سازمانها (بیمارستان) - مهارت‌های لازم برای مدیریت	سخنرانی + پرسش و پاسخ	شرکت فعال در کلاس درس	کامپیوتر + power point	طراحی سؤال در حیطه شناختی (۱-۲ سؤال)	
	جلسه هشتم و نهم: ۱- آشنایی با اولین وظیفه مدیر (برنامهریزی)	۱. پنج مورد از فواید برنامهریزی را نام ببرد. ۲. دو مورد تعریف برای برنامه و برنامه-	شناختی + عاطفی	کلاس درس	- مقدمه و اهمیت برنامهریزی - فرآیند برنامهریزی - تعاریف برنامه و برنامهریزی	سخنرانی + پرسش	شرکت فعال در کلاس درس	کامپیوتر + power point	طراحی سؤال در حیطه	

ردیف	هدف کلی	رفتارهای ویژه عینی	حیطه هدف	عرصه آموزش	محتوای آموزشی	روش یاددهی/ یادگیری		رسانه- های کمک آموزشی	شیوه‌های ارزیابی	زمان (دقیقه)
						فعالیت‌های دانشجو	فعالیت‌های معلم			
		<p>ریزی بنماید</p> <p>۳. مراحل برنامه‌ریزی را به ترتیب بداند .</p> <p>۴. هدف را تعریف نماید و اصولی را که در تعیین هدف باید مد نظر قرارگیرد را نام ببرد.</p> <p>۵. انواع خط مشی‌های موجود در سازمان را با ذکر مثال مورد بررسی قرار دهد</p> <p>۶. انواع برنامه‌ها را نام برده و در خصوص تفاوت‌های آنها بحث نماید</p> <p>۷. عوامل موثر در تنظیم برنامه کار برای نیروی انسانی را نام برده و تعریف کند</p> <p>۸. نیروی انسانی مورد نیاز در اتاق عمل را محاسبه نماید</p> <p>۹. نیروی انسانی مورد نیاز در یک بخش را محاسبه نماید . (براساس فرمول عبدالله و لوین)</p> <p>۱۰. تصمیم‌گیری را تعریف و مراحل آن را نام ببرد .</p>			<p>- مراحل برنامه‌ریزی</p> <p>*تعیین هدف و وضع خط مشی</p> <p>* تهیه برنامه عملیات</p> <p>* پیش‌بینی چگونگی اجرا</p> <p>- انواع برنامه‌ها</p> <p>- تهیه برنامه کار برای نیروی انسانی</p> <p>- برنامه‌ریزی و تصمیم‌گیری</p>	و پاسخ			شناختی (۵-۶ سؤال)	
	جلسه دهم و یازدهم: ۱- آشنائی با دومین وظیفه مدیر (سازماندهی)	<p>۱. حداقل دو مورد تعریف در رابطه با سازمان بداند.</p> <p>۲. حداقل دو مورد تعریف در رابطه با</p>	شناختی	کلاس درس	<p>- تعاریف مربوط به سازمان و سازماندهی</p> <p>- قدمهای ضروری برای تشکیل سازمان</p> <p>- ترکیب سازمان رسمی</p>	سخنرانی + پرسش	شرکت فعال در کلاس درس	کامپیوتر + power point	طراحی سؤال در حیطه	

ردیف	هدف کلی	رفتارهای ویژه عینی	حیطه هدف	عرصه آموزش	محتوای آموزشی	روش یاددهی/ یادگیری		رسانه- های کمک آموزشی	شیوه‌های ارزیابی	زمان (دقیقه)
						فعالیت‌های دانشجو	فعالیت‌های معلم			
		سازماندهی بداند . ۳. حیطه نظارت را تعریف کند ۴. عوامل موثر در تعیین حیطه نظارت را نام ببرد . ۵. رابطه حیطه نظارت را با ترکیب سازمانی توصیف نماید . ۶. مناطق مدیریتی را نام برده و وظایف مدیران هر منطقه را توضیح دهد ۷. قدمهای ضروری برای تشکیل سازمان را به ترتیب نام ببرد . ۸. روشهای تقسیم کار در پرستاری را نام ببرد . ۹. مزایا و معایب روشهای تقسیم کار در پرستاری را حدود ۵۰٪ توضیح دهد. ۱۰. تفویض اختیار را تعریف و اصول آن را نام ببرد . ۱۱. تمرکز و عدم تمرکز را تعریف نماید . ۱۲. صف و ستاد را تعریف و وجوه تمایز بین آن دو را ۷۰٪ توصیف نماید			<ul style="list-style-type: none"> - حیطه نظارت و عوامل موثر بر آن - مناطق مدیریت - راهنمای سازمان - نمودار سازمانی دانشکده پرستاری و مامائی - تقسیم کار و طبقه‌بندی وظایف - روشهای تقسیم کار در پرستاری - مزایا و معایب مربوطه به آن - تفویض اختیار - تمرکز - عدم تمرکز - صف و ستاد 	و پاسخ		شناختی (۵-۷ سؤال)		

ردیف	هدف کلی	رفتارهای ویژه عینی	حیطه هدف	عرصه آموزش	محتوای آموزشی	روش یاددهی/ یادگیری		رسانه- های کمک آموزشی	شیوه‌های ارزیابی	زمان (دقیقه)
						فعالیت‌های دانشجو	فعالیت‌های معلم			
۸.	جلسه دوازدهم: ۱. آشنایی با سومین وظیفه مدیر یا هماهنگی	۱. هماهنگی را بطور کامل تعریف نماید. ۲. انواع وابستگی و ارتباط را از نظر تامپسون نام برده و توضیح دهید. ۳. استراتژیهای هماهنگی در سازمان را نام برده و توضیح دهد. ۴. اصول هماهنگی را نام برده و توضیح دهد.			<ul style="list-style-type: none"> - تعاریف هماهنگی و اهمیت آن - انواع وابستگی و ارتباط از نظر جمیز تامپسون - هماهنگی در موسسات بزرگ و کوچک - استراتژیهای هماهنگی در سازمان - اصول هماهنگی 	سخنرانی	+	کامپیوتر + power point	طراحی سؤال در حیطه شناختی (۵-۶ سؤال)	
۹.	جلسه سیزدهم: ۱. آشنایی با مراحل تامین	۱. اصطلاحات مرتبط با تامین نیروی انسانی و مدیریت آن را تعریف نماید.			مقدمات و تعاریف در رابطه با تامین نیروی انسانی - مراحل فرایند انتخاب					

ردیف	هدف کلی	رفتارهای ویژه عینی	حیطه هدف	عرصه آموزش	محتوای آموزشی	روش یاددهی/ یادگیری		رسانه- های کمک آموزشی	شیوه‌های ارزیابی	زمان (دقیقه)
						فعالیت‌های دانشجو	فعالیت‌های معلم			
	نیروی انسانی و بهسازی نیروی انسانی	۲. مراحل مختلف فرآیند اصلی عضوگیری را نام برده و هر کدام را بطور اختصار توضیح دهد. ۳. تامین نیروی انسانی را تعریف نموده و اهمیت آن را در پرستاری ذکر نماید. ۴. متغیرهای موثر بر تامین نیروی را نام برده و توضیح دهد. ۵. تعریف و اهمیت بهسازی نیروی انسانی را توضیح دهد و روشهای بهسازی را نام ببرد.			<ul style="list-style-type: none"> - القا و توجیه - کارگزینی - مصاحبه های مستقیم و غیر مستقیم - متغیر های موثر بر تامین نیرو - گامهای اساسی در بهسازی نیروی انسانی - آموزش مداوم و آموزش ضمن خدمت 					
		۶. آشنایی با قوانین انضباطی در پرستاری ۷. آشنایی با قوانین حقوقی در پرستاری			<ul style="list-style-type: none"> - تعریف انضباط - استراتژیهای برقراری انضباط - انواع اقدام انضباطی - ویژگی های اقدامات انضباطی موثر 					
۱۰	جلسه چهاردهم: ۱. آشنایی با چهارمین وظیفه مدیر یا هدایت کردن * رهبری * انگیزش * ارتباطات	۱. اهمیت مطالعه مدیریت و رهبری در پرستاری را در چندین سطر توضیح دهد. ۲. مفهوم رهبری را تعریف نماید و خصوصیات رهبر را شرح دهد. ۳. مفهوم مدیریت را تعریف نماید و خصوصیات مدیر را نام ببرد.			<ul style="list-style-type: none"> ۱- مقدمه و اهمیت رهبری ۲- تعاریف رهبری ۳- مبنای قدرت در رهبری ۴- مشابهت ها و تفاوت های رهبران و مدیران ۵- سبک های مختلف رهبری ۶- تعاریف از دیدگاههای 					

ردیف	هدف کلی	رفتارهای ویژه عینی	حیطه هدف	عرصه آموزش	محتوای آموزشی	روش یاددهی/ یادگیری		رسانه- های کمک آموزشی	شیوه‌های ارزیابی	زمان (دقیقه)
						فعالیت‌های دانشجو	فعالیت‌های معلم			
		<p>۴. چندین مورد تفاوت بین رهبری و مدیریت را لیست نماید.</p> <p>۵. سبک‌های مختلف در رهبری را نام برده و هر کدام را به تفکیک توضیح دهد.</p> <p>۶. حداقل دو مورد تعریف در مورد انگیزش بدانند</p> <p>۷. حداقل دیدگاه دو تئوری در مورد انگیزش را مورد بحث قرار دهد (به میزان ۳۰٪)</p> <p>۸. چندین راهکار برای ایجاد انگیزه در پرستاری را لیست نماید.</p>			<p>مختلف در خصوص انگیزش</p> <p>۷- تئوریهای مختلف در مورد انگیزش</p> <p>۸- انگیزش در پرستاری</p> <p>۹- ارتباطات که در جلسه دوازدهم شرح داده شد.</p>					
۱۱.	جلسه پانزدهم: ۱. آشنایی با پنجمین وظیفه مدیر: کنترل (ارزشیابی کردن)	<p>۱. دو تعریف از دیدگاه‌های مختلف درخصوص کنترل بیان نماید.</p> <p>۲. اهمیت کنترل را به عنوان ابزار مدیریت توضیح دهد.</p> <p>۳. انواع کنترل را از نظر زمان انجام آن نام برده و توضیح دهد.</p> <p>۴. طراحی سیستم کنترل را توضیح دهد.</p> <p>۵. چهار محله اساسی کنترل کردن را نام برده و توضیح دهد.</p> <p>۶. تکنیک‌های مورد استفاده در فرآیند</p>			<p>- تعاریف کنترل</p> <p>- اهمیت کنترل</p> <p>- انواع کنترل</p> <p>- طراحی سیستم کنترل</p> <p>* استاندارد</p> <p>* اهداف و مقاصد</p> <p>* انواع استاندارد</p> <p>* استاندارد پرستاری</p> <p>- مراحل کنترل کردن</p> <p>- تکنیک های مورد استفاده در فرایند کنترل</p>					

ردیف	هدف کلی	رفتارهای ویژه عینی	حیطه هدف	عرصه آموزش	محتوای آموزشی	روش یاددهی/ یادگیری		رسانه- های کمک آموزشی	شیوه‌های ارزیابی	زمان (دقیقه)
						فعالیت‌های دانشجو	فعالیت‌های معلم			
		کنترل پرستاری را فقط نام ببرد. ۷. مشخصات سیستم کنترل موثر را بحث نماید.			در پرستاری - مشخصات سیستم کنترل موثر					
۱۲.	جلسه شانزدهم: ۱. آشنایی با مدیریت تغییر	۱. اهمیت مدیریت ؟ و نیاز به آن را در سیستم سلامت توضیح دهد. ۲. فرآیند تغییر ۳ مرحله‌ای کرت لوین را توضیح دهد ۳. ۳ موضوع اساسی تغییر را نام برده و توضیح دهد ۴. انواع تغییر را نام برده و توضیح دهد ۵. انواع مقاومت در مقابل تغییر را توضیح دهد ۶. راهکارهای کاهش مقاومت در مقابل تغییر را توضیح دهد.			- مقدمه - تعریف تغییر - دلایل برای طرح تغییر - واژه‌های کلیدی در تغییر - موضوعات تغییر - مدل میران - نیروی لوین - فرآیند تغییر - انواع تغییر - مقاومت در مقابل تغییر - عواملی که باعث تسریع در تغییر می‌شوند - نقش مدیر پرستاری در اجرای تغییر					
۱۳.	۲. آشنایی با مدیریت زمان	۱. اهمیت مدیریت زمان را در کار یک عضو تیم سلامت بیان کند. ۲. موانع مهم مدیریت زمان را بشمارد ۳. روشهای بهره‌برداري بهينه از زمان را توضیح دهد			- تعریف مدیریت زمان و اهمیت آن - موانع مدیریت زمان - روشهای بهره‌برداري بهينه از زمان - قوانین مدیریت زمان - نکات مهم برای بهره‌برداري بیشتر از زمان					
۱۴.	جلسه هفدهم: ۱. آشنایی با مدیریت خطر	۱. اهمیت مدیریت و ریسک در نظام سلامت را توضیح دهد. ۲. با تعاریف و اصطلاحات مرتبط آشنا باشد			- مقدمه - علل نیاز به مدیریت ریسک در نظام سلامت - تعاریف و اصطلاحات مرتبط					

زمان (دقیقه)	شیوه‌های ارزیابی	رسانه- های کمک آموزشی	روش یاددهی/ یادگیری		محتوای آموزشی	عرصه آموزش	حیطه هدف	رفتارهای ویژه عینی	هدف کلی	ردیف
			فعالیت‌های دانشجو	فعالیت‌ها ی معلم						
					<ul style="list-style-type: none"> - برنامه‌مدیریت ریسک - مناطق High Risk در بخش - نقش پرستار در مدیریت خطر 			<p>۳. اجزای اصلی فرایند مدیریت ریسک را نام برده و توضیح دهد.</p> <p>۴. نقش پرستار را در مدیریت خطر در بخش های بیمارستان بیان کند.</p>		